LITTERATUR.

J. W. TUTT: British Lepidoptera. Vol. 4. London 1904. 8:o. 535 sid. och författarens porträtt.

Efter blott ett och ett halft års mellantid har åter ett digert band af detta förtjänstfulla arbete utkommit. Detsamma omfattar fortsättningen och slutet på de i England förekommande Sphingiderna och behandlar *stellatarum*, *elpenor*, *porcellus*, *celerio*, *livornica*, *gallii*, *euphorbiæ*, *nerii*, *pinastri*, *ligustri*, *convulvi* och *atropos*. Hufvudvikten är i detta arbete lagd på framställningen af arternas lefnadsförhållanden och utvecklingsstadier, och man finner därföre noggranna och utförliga från alla håll hopsamlade uppgifter om allt, som man i detta hänseende kan önska veta. För att gifva läsaren en bättre föreställning om arbetets innehåll må anföras, att under hvarje art utförligt behandlas följande hufvudpunkter: imago; könsskilnader; gynandromorphism; variation; äggläggning; ägget; larvens lefnadssätt; larvens lifstid och tillväxt; beskrifning af larven i alla dess olika stadier; puppan; näringsväxter; vistelseort; lefnadsvanor; flygtid; fyndorter inom Storbrittanien (mycket utförligt angifna) samt utbredning utanför Storbrittanien. Äfven i senare fallet lämnar förf. med stor flit från alla håll sammanförda uppgifter, så att några fullständigare nog ej finnas inom litteraturen. Sverige och Norge sammanfattas under titeln »Scandinavia», och uppgifter anföras ur Entomologisk Tidskrift samt WALLENGRENS, LAMPAS, SIEBKES, SCHÖYENS och flere andras arbeten. Förf. synes dock äga något oklara föreställningar om Skandinaviens geografi, ty man finner sådana uppgifter som »Uplandia—Stäket (SANDAHL); Upsala (TRYBOM); Lyngör (STRAND)» och »Norway—Christiania, Odalen, Hedemarkia (SIEBKE), Hunneberg (LAMPA)». Det enda i Sverige anträffade exemplaret af *livornica* omtalas sålunda: »Œstergothland, one (AURIVILLIUS), Hofby, one (THEDENIUS), Eneby (KINDBERG)», hvaraf man får det intryck, att tre exemplar skulle tillvaratagits hos oss.

Det stora intresse, som förf. hyser för utvecklingsstadierna, och de noggranna studier han i detta fall gjort, synes hafva förledt honom att lägga så stor vikt vid mindre afvikelser i larvernas och puppornas byggnad, att han ansett sig böra upprätta skilda släkten, så snart någon olikhet förefinnes emellan två arters utvecklingsstadier, äfven om de utbildade insekterna ej kunna skiljas annat än genom teckningen, som hittills ej ansetts tillräcklig såsom

släktkarakter. Följden af denna allt för långt gående sträfvan är, att hvarje släkte blott får en art, samt att släkt- och artbegreppen nästan komma att sammanfalla. Enligt min åsikt kan detta ej vara af någon vetenskaplig nytta, men väl i hög grad verka afskräckande på hvar och en, som vill studera en grupp. När härtill lägges, att förf. hör till dem, som anse, att de i HÜBNERS Tentamen[1] anförda, men ej med ett enda ord kännetecknade familje-namnen (»stirpes») skola anses såsom prioritetsberättigade släkt-namn, så må man ej undra på, att hans namn å våra välbekanta svärmarefjärilar förefalla oss främmande. I sammanhang härmed må erinras om, att W. ROTHSCHILD och K. JORDAN nyligen utgifvit »A revision of the Lepidopterous family Sphingidæ», ett arbete af synnerligt högt vetenskapligt värde, som utförligt behandlar alla hittills kända (772) arter af denna familj. I detta i öftigt så förtjänstfulla arbete hafva förf. uppställt en alldeles ny princip för bestämmandet af ett släktes typ. De förklara, att den först i hvarje släkte upptagna arten skall vara släktets typ, och lyckas genom denna godtyckligt antagna princip, som bland annat står i strid mot LINNÉS tydligt uttalade åsigter och mot de bestämmelser, som senast blifvit gillade af den zoologiska kongressen i Berlin, alldeles omkasta betydelsen af några af våra vanligaste släktnamn. Mot denna egendomliga princip uttalar sig TUTT på det bestämdaste i förordet till sitt arbete, och det är mig ett nöje att instämma i hvad han där säger. Det är ej här platsen att närmare behandla denna viktiga fråga, till hvilken jag vid annat tillfälle torde få återkomma, utan jag vill endast här lämna en öfversikt af de namn, som enligt TUTT samt ROTHSCHILD & JORDAN skulle tillkomma våra svenska svärmare. Reflexionerna torde göra sig självfva.

TUTT. (1904).	ROTHSCHILD & JORDAN. (1903).
Hemaris fuciformis L.	*Hæmorrhagia fuciformis* L.
Hemaris tityus L. (= bombylif. AUCT.)	» *tityus* L.
Sesia stellatarum L.	*Macroglossum stellatarum* L.
Daphnis nerii L.	*Deilephila nerii* L.
Eumorpha elpenor L.	*Pergesa elpenor* L.
Theretra porcellus L.	» *porcellus* L.
Phryxus livornica ESP.	*Celerio livornica* ESP.
Celerio gallii ROTT.	» *gallii* ROTT.
Hyles euphorbiæ L.	» *euphorbiæ* L.
Hyloicus pinastri L.	*Hyloicus pinastri* L.
Sphinx ligustri L.	» *ligustri* L.
Agrius convolvuli L.	*Herse convolvuli* L.
Manduca atropos L.	*Acherontia atropos* L.
Mimas tiliæ L.	*Mimas tiliæ* L.
Smerinthus ocellata L.	*Sphinx ocellata* L.
Amorpha populi L.	*Amorpha populi* L.

[1] Ett arbete å 2 sid. 4:o, som väl blifvit tryckt, men säkerligen aldrig funnits till salu i bokhandeln.

Chr. Aurivillius.